

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 3/11/2017
Α.Π.: 120920/ΕΥΚΕ 6709

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες : Αλεξ. Δρακάτου,
Τηλ.: 210 3742071
Fax: 210 3742063
E-mail: adrakatou@mnec.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα
και Καινοτομία
Μονάδα Α3
Μεσογείων 56, 11527 Αθήνα
(ηλεκτρονικά)
Υπ' όψιν: κ. Α. Φέτση, Γ. Δάλλα

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Δημιουργική Επανάχρηση Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας»

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. 5633/689/Α3/01-11-2017 (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 6709/01.11.2017) έγγραφό της ΕΥΔ Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία με θέμα: «Έκφραση γνώμης για την Αναλυτική Πρόσκληση που ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης με τίτλο «Δημιουργική Επανάχρηση Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας»

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού, με αρ. πρωτ. 5633/689/Α3/01-11-2017 (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 6709/01.11.2017) εγγράφου σας με θέμα «Έκφραση γνώμης για την Αναλυτική Πρόσκληση που ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης με τίτλο "Δημιουργική Επανάχρηση Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας"», με το οποίο ζητούνται οι απόψεις της Υπηρεσίας αναφορικά με το πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων που δύναται να εφαρμοστεί για την ένταξη πράξεων στην υπό διαμόρφωση πρόσκληση υποβολής προτάσεων και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Από το περιεχόμενο της πρόσκλησης προκύπτει ότι η εν λόγω πρόσκληση αφορά σε παρεμβάσεις αποκατάστασης και ανάδειξης του κτιριακού αποθέματος των Δήμων και ειδικότερα στην εσωτερική και εξωτερική διαμόρφωση κτιρίων ιστορικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, των οποίων η πρότερη χρήση και δραστηριότητα έχει εγκαταλειφθεί (ανενεργά κτίρια ή κτίρια που ένα μικρό ποσοστό της επιφάνειάς τους -έως 20%- έχει υφιστάμενη χρήση και με την παρέμβαση θα αποκτήσει χρήση το σύνολο της επιφάνειάς τους), με στόχο να επαναχρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς από τους αρχικά προβλεπόμενους.

2. Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσκλησης, τα κτίρια θα χρησιμοποιηθούν για την παροχή αθλητικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, την παροχή τουριστικών και εμπορικών δραστηριοτήτων, τη λειτουργία υπηρεσιών του δήμου / άλλου δημόσιου φορέα και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Στην πρόσκληση προσδιορίζονται διακριτές κατηγορίες παρέμβασης, από τις οποίες **ορισμένες ενέχουν οικονομική δραστηριότητα** (π.χ. 2^η κατηγορία παρέμβασης, αξιοποίηση κτιρίου για την παροχή αθλητικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που παρέχονται από τον Δήμο ή αρμόδιο φορέα του με οικονομικό αντάλλαγμα ή αξιοποίηση κτιρίου για άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων που αφορούν σε λειτουργία τουριστικών δραστηριοτήτων και εμπορικών δραστηριοτήτων) και **άλλες δεν ενέχουν οικονομική δραστηριότητα** (π.χ. 1^η κατηγορία παρέμβασης, αξιοποίηση κτιρίου για αθλητικές πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που θα παρέχει ο δήμος ή αρμόδιος φορέας του χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα στους πολίτες). Οι ανωτέρω αναφερόμενες κατηγορίες παρέμβασης αντιμετωπίζονται διαφορετικά στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι υποβαλλόμενες προτάσεις δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και, στην περίπτωση που δεν υφίσταται η σχετική τεκμηρίωση, ως έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης αλλά είναι συμβατά με το δίκαιο ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα:

2.1. Σύμφωνα με το σημείο 203 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), «η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εξαιρείται κατ' αρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων».

Επιπλέον, στο σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής οναφέρεται ότι «Εάν, σε περίπτωση μεικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της». Ωστόσο, στην περίπτωση που μια υποδομή υπόκειται σε μικτή χρήση (οικονομική και μη οικονομική δραστηριότητα), είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η αποφυγή της διεπιδότσης ή της έμμεσης επιδότησης άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων και συνεπώς οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν υποχρεούνται να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες» (πλήρωση απαίτησης σημείου 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής).

2.2. Πράξεις αποκατάστασης κτιρίων των οποίων η επανάχρηση ενέχει οικονομική δραστηριότητα δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ) και ειδικότερα στο πλαίσιο των άρθρων 14 (Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις), 53 (Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και

τη διατήρηση της κληρονομιάς), 55 (Ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές) ή και 56 (Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές).

3. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα στο σημείο 2, στο διατακτικό της πρόσκλησης έχει καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι υποβαλλόμενες προτάσεις, το οποίο περιλαμβάνει την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01) και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (ΓΑΚ).
4. Με βάση τα αναφερόμενα στο σημείο 3 ανωτέρω, η πρόσκληση για υποβολή προτάσεων είναι αναγκαίο, εκτός από το θεσμικό πλαίσιο που αναφέρεται στο διατακτικό, να περιλαμβάνει και τα εξής:

4.1. Στο κεφάλαιο για τα οικονομικά στοιχεία, τις εξής διευκρινίσεις:

- ⇒ Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- ⇒ Έργα αποκατάστασης κτιρίων που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, ήτοι είτε με την ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, είτε με ποσό ενίσχυσης που δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Επιλέξιμες δαπάνες στην περίπτωση αυτή είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.

4.2. Στο κεφάλαιο για την επιλεξιμότητα, τις εξής διευκρινίσεις:

- ⇒ Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι οι δικαιούχοι είναι δημόσιες αρχές, ιδιοκτήτες των υποδομών (ή με μακροχρόνια μίσθωση που καλύπτει τουλάχιστον το χρόνο απόσβεσης της επένδυσης).
- ⇒ Σε περίπτωση που μια πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») και για τον

προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

4.3. Στο κεφάλαιο με τις οδηγίες υποβολής αιτήσεων, τις εξής διευκρινίσεις:

⇒ Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του ΓΑΚ, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ – Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας πρόσκλησης.

5. Όσον αφορά στον καθορισμό του ύψους της δημόσιας δαπάνης, οι υποβαλλόμενες προτάσεις της 3^{ης} κατηγορίας παρέμβασης (Αξιοποίηση του 100% της επιφάνειας του κτιρίου για άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων που αφορούν σε λειτουργία τουριστικών δραστηριοτήτων και εμπορικών δραστηριοτήτων) δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (ΓΑΚ) για τις Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις. Ως εκ τούτου, η δημόσια δαπάνη πρέπει να καθοριστεί με βάση την ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων (παρ. 2 άρθρου 14), ο οποίος έχει επισυναφθεί στο σχέδιο πρόσκλησης και δεν μπορεί να καθοριστεί οριζόντια στο 35%.

Επιπλέον, δεδομένης της πρόσφατης τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14^{ης} Ιουνίου 2017, L156, 20.6.2017), σημειώνεται ότι οι ειδικές περιπτώσεις που δεν απαιτείται μελέτη κόστους-οφέλους και η Δημόσια Δαπάνη θα ανέρχεται σε ποσοστό 80% της εγκεκριμένης επιλέξιμης δαπάνης, ο αιτούμενος Π/Υ δύναται να μην ξεπερνά το ποσό των 2.000.000 000 ευρώ.

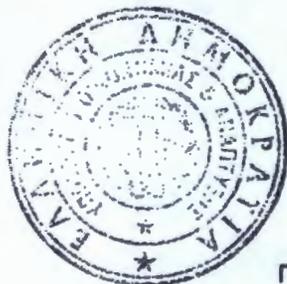
6. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης διενεργείται από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, με βάση τα έγγραφα που προσκομίζει ο δυνητικός δικαιούχος. Συνεπώς προτείνεται η διαγραφή της λίστας ελέγχου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης από τον κατάλογο των εγγράφων / στοιχείων που ζητείται να προσκομίσει ο δυνητικός δικαιούχος στην ΕΥΔ (στοιχείο b, σελ. 11 σχεδίου πρόσκλησης).

7. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στο σημείο 5, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017. Για το λόγο αυτό απαιτείται τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ για τον Έλεγχο τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού, βάσει του συνημμένου στην παρούσα επιστολή αρχείου. Στο εν λόγω Παράρτημα έχει προστεθεί και το άρθρο 56 του ΓΑΚ, καθώς κρίνεται ότι μπορεί να καταστεί αναγκαία η εφαρμογή του στο πλαίσιο των υποβληθεισών προτάσεων.

8. Υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρεται και στην με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ, που απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 29.08.2017:

- Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 74931/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να διαβιβάσει στην ΕΥΚΕ τις υποβληθείσες προτάσεις, προκειμένου έκαστη εξ αυτών πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.
- ✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, καθώς και οι λίστες ελέγχου των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 33004/ΕΥΚΕ1321/24.03.2016 επιστολή της ΕΥΚΕ, αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της πράξης.
- Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ), κατά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επιστολή μας με Α.Π. 101270/ΕΥΚΕ3633/30.09.2016, με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014».
- Με την έκδοση των αποφάσεων ένταξης πράξης, για τα έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (ΓΑΚ), η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ) που περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Κανονισμού, προκειμένου η ΕΥΚΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ. Επιπλέον υπενθυμίζεται ότι, σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 500.000 € και άνω, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΚΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή ΤΑΜ (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 12163/ΕΥΚΕ/4902/27.01.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων».

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Α. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΡΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ
(ΤΟΜΟΣ Α' - 1/1/2017)

Γιουλιανή Καρατζογιάννη

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Συνημμένο:

- Διορθωμένο Παράρτημα II – Υποχρεώσεις ΓΑΚ

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα
- ΕΥΚΕ